

Regulację selektywności w granicach od 8 do 16 Kc oraz wiele niespotykanych dotychczas urządzeń posiada superheterodyna PHILIPS 695

Wydanie ABC

Numer nie jest antydatowany

Przeżył opłacona
gotówka

Prenumerata:
miesięcznie z do-
stawą . . . 2 k70 zł.
Zagranicą . . 7 k50 zł.

P. K. O. 506.250

CENA EGZEMPLARZA

DZIENNIK POLSKI 10

WYCHODZI RANO

GROSZY

Redakcja: Zimorowicza 1, 15, tel. 262-42, 262-43 — Administracja: Zimorowicza 1, 15, tel. 274-44 — Kantor ogłoszeń i prenumerat: Bielowskiego 1, 3, tel. 240-48

Rok III.

Lwów, piątek 16 kwietnia 1937 r.

Nr. 104

W Sowietach szaleje niedza Skutki skandalicznej gospodarki i niedoświata

Moskwa, 15. 4. (PAT) Dziennik „So-
cialistyczne Ziemie” zaatakował w osty sposób w artykule wstępnym komisarza rolnictwa Z.S.R.R., którego jest organem oficjalnym, za biurokratyzm, zgnyliberalizm i papierowo kierownictwo sprawami rolnictwa.

Pismo twierdzi, że w rezultacie takiego kierownictwa stacje maszynowo-
traktorowe pozostały bez materiałów pędnych. W obwodzie donieckim z powodu braku paliwa stanęło 20 stacji maszynowo-tractorowych.

Brak paliwa zahamował siew w ok-
reżach kijowskim i odeskim oraz w kraju azowsko-czarnomorskim i na Kaukazie północnym. Dziennik kwestionuje raporty, nadsyłane przez władze lokalne o „przedterminowym wykonaniu planu siewów”. Brak materiałów pędnych daje się odczuwać również i w okreżach urenberskim, omskim, staroszkowskim, kulubszewskim, samarskim oraz w Baskirii.

Moskwa, 15. 4. (PAT) Kierownicy Nagórnego rejonowego komitetu wykonawczego i Kabardino-Balkarii (Kaukaz północny), przewodniczący komitetu i 6 członków zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej za rozporządzenie o wysiedleniu z Kabardino-Balkarii Rosjan Niemców i Ukraińców. Komitet decyzje te motywował częstymi m kradzieżkami, popełnianymi przez osoby należące do tych narodowości.

Wysiedlono ogółem 45 rodzin. Proces rozpoznaje się za kilka dni. Wezwano 62 świadków.

„Ordynikidżewska Prawda” określiła oskarżonych jako „burżuazyjnych nacjonalistów”.

Moskwa, 15. 4. (PAT) Komisarz rolnictwa Z.S.R.R. zamówił 4500 maszyn do wyładowywania buraków oraz samochodów ciężarowe za sumę 5 milionów rubli. Maszyny te wskutek złych obliczeń oraz wadliwej konstrukcji okazały się niezdadne do użytku.

„Socialistyczne Ziemie” zarzuca, że ponosi odpowiedzialność za zmarnowane pieniądze państwowe, dopatrując się w tym wszystkim „złotliwej działalności szkodników, usiłujących zdyskredytować mechanizację”.

Moskwa, 15. 4. (PAT) „Rabocaja Moskwa” donosi, że w szeregu sklepów w Moskwie brak jest mleka i nabiału. Szczególnie dotkliwie daje się odczuwać brak mleka w dzielnicach robotniczych na peryferiach miasta. Przed sklepami tworzą się ogniski. — Dziennik zarzuca truściwo mlecznemu

złą organizację dostawy mleka, gdyż nie ma jeszcze upałów a mleko przychodzi do stolicy skwaśniałe.

Moskwa, 15. 4. (PAT) Na koleje „dżonikidżewskiej” (północn Kaukaz) ujawniono, że na kolei tej „działała wrogowie ludu”, którzy utrudniają transport paliwa płynnego i urządzeń

katastrofy. Szczególnie „zaśmiecona jest wrogami ludu” służba łączności. „Wrogom” tym zarzuca się m. in., że ukryli przyczyny katastrofy pociągu osobowego na stacji Kijan. Znaczący należy, że prasa sowiecka również pomija milczeniem niemal wszystkie katastrofy kolejowe w Sowietach.

Przed szeregiem wizyt polskich w Rumunii

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)
Dziś w szeregu pism stołecznych i prowincjonalnych ukazała się wiadomość o mającym nastąpić przyjeździe do Polski króla rumuńskiego Karola II. Przyjazd ten poprzedzić miały wizyty min. Becka w Bukareszcie, jak również u dworu Marszałka Smigłego-Rydzyna w m. n. Świątobliwego i szefa sztabu głównego gen. Stachewicza oraz prezesa Banku Polskiego Władysława Byrki, którzy będą rewizytować swych kolegów tychże resortów. Jak wiadomo zarówno rumuński minister spraw zagranicznych jak i oświecenia publicznego, jak również szef sztabu głównego armii rumuńskiej i prezes Banku rumuńskiego bawili już w Warszawie przed kilkoma miesiącami.

Scyli termin tych wyjazdów do Rumunii nie został jeszcze ustalony. Należy również nadmienić, iż wiadomości na ten temat, jakie ukazały się w prasie polskiej, powtórzone zostały za prasą rumuńską, która ostatnio wizytom tym i rewizytom poświęca bardzo wiele miejsca.

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)

Min. Spraw Zagran. Józef Beck, który jak wiadomo, uda się na czele delegacji polskiej na uroczystości koronacyjne do Londynu, bawie będzie w Londynie od 9—15 maja. Po zakończeniu pobytu na uroczystościach w Londynie, minister Beck w drodze powrotnej zatrzyma się prawdopodobnie w Paryżu, gdzie przeprowadzi rozmowy polityczne.

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)
W dniu dzisiejszym ukazały się w prasie pogłoski, że min. Beck ma wyjechać w najbliższych dniach do Gdańska. Przedmiotem wizyty w Gdańsku mają być nie tylko sprawy polsko-gdańskie, lecz również zagadnienia o znaczeniu szerszym, interesującym zarówno Polskę jak i państwa bałtyckie.

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)
Dzisiaj rano wyjechał do Brukseli z rewizytą do ministra gospodarki narodowej van Isacker, minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman w towarzysze dyrektora departamentu ogólnego w Ministerstwie Przem. i Handlu Ryszarda Dietricha i Gedroicia. Powroty p. min. Romana spodziewać się należy we wtorek przyszłego tygodnia. Jak wiadomo p. min. Isacker bawili przed kilkoma miesiącami w Warszawie.

Praga kuźnią plotek politycznych

Paryż, 15. 4. (Tel. wł.) Publicysta Ray ogłasza w „Le Jour” artykuł p. t. „Strasak zbliżenia niemiecko-sowietkiego”.

Zwraca uwagę — pisze autor — że od dłuższego czasu prowadzona jest planowa akcja, mająca na celu zastra-

szenie opinii francuskiej możliwością zbliżenia między Niemcami a Sowietami. Na szczególnie opinię francuską, jeśli dotyczyła, nie regule na te wyraźne ślady szarpania politycznego.

Propagowanie pogłosek na rzecz zbliżenia między Berlinem a Moskwą, któ-

rym ostatnio np. udzieliły gościnę niektórzy angielskie organy, jak „Star”, prowadzone jest tak, że wyraźnie ujawnia się ich źródło, a mianowicie Moskwę i niektóre koła czeskie. Od kilku tygodni — pisze p. Rey — Praga stała się aktywnym ośrodkiem polityki sowieckiej, ślad wychodzą najbardziej sensacyjne i alarmujące wiadomości.

Audjencie u P. Prezydenta

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)
Wczoraj po południu p. Prezydent R. P. przyjął na audjencji Ministra Spraw wiceludowych Witolda Grabowskiego.

W dniu dzisiejszym w godzinach przedpołudniowych p. Prezydent przyjął starostę m. Warszawy Stefana Malickiego a następnie sen. Beczkowicza.

Starosta Malicki p. o. wojowody w Tarnopolu

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)
Dotychczasowy starosta powiatowy w Tarnopolu p. Tomasz Malicki został mianowany w dniu dzisiejszym wice-wojewodą tarnopolskim. P. Malicki pełnił będzie jednocześnie obowiązki wojewody tarnopolskiego.

Tarnopol, 15. 4. (Tel. wł.) W Województwie tarnopolskim zostali prenieśli mgr. Aleksander Woldawski referendarz Urz. Wojew. na stanowisko wicestarosty kopczyńskiego, mgr. Ludwik Jachowski wicestarosta kopczyński na stanowisko wicestarosty zaleszczyckiego, Tadeusz Rutkowski wicestarosta zaleszczykowski na stanowisko wicestarosty tarnopolskiego, mgr. Maria Wołowska referendarz Urz. Wojew. do Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego na stanowisko równorzędne.

M. S. W. aprobowano decyzję woj. Dziadosza

Warszawa, 15. 4. (Tel. wł. — s. b.)
Jakiż donosiłmy, Stronniczo Ludowe zapowiedziało zjazd wiejski do Radawicy na dzień 9 maja. Zjazd ten organizowany był pod hasłem „Na radawicę pola”. Wojewoda kielecki dr. Dziadosz nie udzielił, jak wiadomo, zezwolenia na urządzenie zjazdu.

Wówczas prezydium Stronniczo Ludowego odwołało się do decyzji wojewody Dziadosza do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, prosząc o cofnięcie decyzji wojewody kieleckiego. Jak się dowiadujemy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych decyzje wojewody Dziadosza w całej rozciągłości zatwierdziło.

Pamiętajmy, że obowiązkiem każdego Polaka jest złożyć głos na
Dar Narodowy 3-go Maja

Lwów, dnia 15 kwietnia 1937 r.

Modzie i przyszłość polityki narodowej

Polemika z artykułami o młodzieży Cata w „Słowie” wileńskim

W dyskusji nad zagadnieniem ideowego wychowania młodzieży, które urosło ostatnio do rozmiarów centralnego przedmiotu zainteresowań naszej publicystyki, zabrał głos w „Słowie” wileńskim p. Cat-Mackiewicz. Z publicystą tym zgadzam się w pewnych punktach jego poglądów ogólnych — co chemie powtarzam — ale różnie się w nim najzupełniej, gdy chodzi o jego pogląd na sprawę młodzieży, wyrażony najjaśniejszą i najistotniejszą w artykule pt. „Polityka króla wobec nieuchronnego dziedzica” („Słowo” z d. 2 bm.).

Polemikę z p. Catem-Mackiewiczem uważam za jedną bardziej ważną i żywotną, że sfornulował on bardzo precyzyjnie pogląd na sprawę młodzieży, rozpowszechniony i miarodajny w wielu wpływowych kołach politycznych. A nie jest do brze, gdy teoria z gruntu błędna i fałszywa ustala się jako formuła zbawienia i kamień mądrości politycznej.

P. Cat zaczyna od porównań, w których wynajdującemu pozostałe wierny swojemu monarchistycznym ideom:

„Wyobraźmy sobie — pisze — dobrego, zanego, rozumnego króla, który ma za dziedzica tronu młodziutkiego i odmiennych od swego pąy przekonaniach, upodobań, tendencji. Gorzej o skłonnościach wręcz niepokojących i przestępczych, naprzykład o mniomowaniu do rzucania petard w noce i straszenia przechodźców. Co ma robić król z takim synulkiem. A on, nasuwają się różne drogi wyjścia, może go zamordować, może to uczynić Piotr Włóczęga, który zaciął się spadobkierem Aleksem, może zmusić do zrzeczenia się tronu, jak to uczynił Piotr Sierbki w stosunku do Jerzego, co mu się udało i Ferdynand rumuński w stosunku do Karola, co mu się nie udało. Może wreszcie ogłosić republikę”.

Analizie p. Cata ośmielmy się tu rozszerzyć na tych monarchów, którzy wprowadzili im mordowali swoich zablamcuonych sukcesorów, ani nie zmuszali do zrzeczenia się sukcesji, ani też nie rezygnowali z monarchicznej formy rządu, ogłaszając republikę. Byli bowiem królowie, którzy zaniedbawszy naprzód (wyjątkowo) właściwego wychowania następcy, argumentami następnie albo surową dyscypliną osiągnęli pożądaną przez siebie zmianę pokolenia. I byli też królowie, którzy, nie wychowując swego następcę, który objąłby władzę po ojcach, i zniknęli z życia, składali idee swojej młodości do lamusa, uznając je za nieralne mrozki.

Nie zawsze i nawet bynajmniej nie częściej młodzieńcze ideały takich, buntujących się następców tronu, wyznaczały potym linię polityczną panowania ich samych.

Przypomnie tu wileńskiemu monarchie historii Ferdynarda Wielkiego, Surowego Karola, przebiegającego, wziętowego, liberyńskiego anty „Antima chiewela” stałe się potym na tronie wielkim Machiawelem swego stulecia. Ten budowniczy państwa pruskiego całym swoim życiem zadaje kłam ideałom własnej młodości.

Sadze, że znajomość dziejów dynastycznych dostarczy p. Catowi więcej przykładów, z których wynikać, że królowie nie patrzyli z założonymi reklamami na rozwój duchowy swych dzieci, pytał się gwiazd z rezygnacją: co z tego będzie? Do-

bierali im przede wszystkim z niezmniejszą starannością wychowawców, przekonywali goć trzeba i gdy trzeba karcić, z jednego nie robili przedstawicieli dynastii żywochnych, rosnących w sile i mających poczucie swego posłannictwa nigdy; nie wywieszali białej chorągwy wobec swoich pobutowanych dziedziców.

Niechże i p. Cat będzie więcej monarchistą w swoich poglądach na wychowanie młodych pokoleń. Niech sobie przypomni obfita o wychowaniu książąt literatura (m. in. właśnie „Książę” Machiawela), wiedzcie przecież owoce wychowania.

Alie przedziwne od królewskich analogii wileńskiego publicysty do jego poglądów bezpośrednich na aktualność sprawy:

Młodzież polska musi przyjąć po nas, musi objąć nasze stanowiska i jak to nie użyć doświadczenie od Apeninów do Ardennów — im przedziwniej lepiej.

Młodzież niezapomniać o swoim podobieństwie. Wolilibyśmy, aby czytelnicy wyłączenie „Słabikiem Pierwszej Brygady”. Na to już nie poradzimy. Jest taka, jaka jest. Młodzież dzieli się na dwa nury: jeden będą zaczął pisać za przykładem Moskwy, inni podnieść łapę do góry za wzorem Italio — zermiatkami. Na to już nie poradzimy. Musimy wybrać. Co do mnie, to wybrałem.

Ja nie wierzę, aby młodzieży można było narzucić pewne hasła według z góry określonego planu. Pewna metafizyka pokoleń, która szepe, że każde nowe pokolenie przynosi z sobą nowe plany, własne idee, własne zadania, przeczy takiemu oficjalnemu optymizmowi.”

Na marginesie doktryny, która nazywałbym pajdokratyczną, zawartej w cytatach z artykułu p. Cata, następujące nasuwają się uwagi:

1) Czego „uczy doświadczenie od Apeninów do Ardennów”, a dodajmy także od Baltyku i Morza Czarnego na Ural, czyli wszędzie, gdzie pokolenie dojrzałe i radzące posiada da stanowcze dążenia i wyraźne idee?

„Doświadczenie (to) „uczy” kalkiem innych rzeczy, niż się ich p. Cat nauczył.

Od Apeninów do Ardennów wie się rzecz oczywista, iż „młodzież musi przyjąć po nas” i dlatego właśnie wychowuje się ja naistartannie, wpa ja idee własne i strzeże przed cudzi mi — tak właśnie jak robiły to dynastie. Od Apeninów do Ardennów nie wyznaje się teorii bezradności p. Cata. Lecz wierzy się właśnie, że „można narzucić pewne hasła według z góry określonego planu”. Oczywiście żywotne hasła przyszłości, w które samemu wierzy się nie zachwianie.

2) Krótkie zapytania do p. Cata, który jest monarchistą:

Czy, nie widząc wśród tych dwu prądów młodzieży, prądu monarchistycznego, rezygnację z propagandy swojej idei wśród młodzieży?

Czy, gdyby cała młodzież podnosiła w górę lewą pięść, czyli gdyby

była dziś komunistyczna, p. Cat-Mackiewicz powiedziałby sobie tak: że z rezygnacją: „na to już nie poradzimy”.

I wreszcie, czy p. Cat, monarchista i katolik, nie wierzy w to, że można młodzież wychowywać i że na prawdę zawsze ja ktoś, ile albo do brze, powolany albo nie powolany, wychowuje?

A w końcu, czy p. Cat — sadzi na prawdę, że nasza dzisiejsza młodzież nie została przez kogoś systematycznie i wytrwale praca wychowana? a obecnie, czy wierzy, że nie jest ona przez tego samego „kogoś” trzymaną w karkach tej wychowawczej, częściej mechanicznej i surowej dyscypliny?

Myszę, że warto się nad tymi pytaniami dobrze i wszechstronnie zastanowić.

I wręczę o tej „metafizyce politycznej”, dyktującej p. Catowi — a z nim wielu innym — owa defetywistyczna i fatalistyczna rezygnacja wobec rzekomo spontanicznych ideałów młodzieży, które, jakoby, dewoluje o przyszłości politycznej narodów, ponieważ młodzież obejmuje dziedzictwo po starszych.

Otóż oczywista zgoda na to drugie, ale veto co do pierwszego. Nie zawsze a nawet rzadko, objawia się już raz dziedzictwo, realizuje się te idee, które się głosiło na akademickich wiecach i w zamkniętych dwusutach studenckich. I często te młodzieńcze ideały były właśnie podsunięte, cudze, albo powierchowane i dopilnowane, bez oświecone wobec realności życia. A natomiast własne resły dołpnie własnie w zletniczeniu z rzeczywistością i koniecznościami pracy dojrzałej, odpowiedzialnej i konkretnej. W tej pracy, która się zaczyna, na obietnic dziedzictwa.

Alież nanie Cat! Czy dyktator Mussolini realizuje socjalistyczne ideały swojej młodości? Czy realizował je staro Leo Chamberlain, za młodu radykał, a konserwatywny imperialista, dale życie? Czy z socjalistycznych ideałów młodości, całego niemal dzieła dojrzałego pokolenia polskiego, wiele w jego życiu i czynach zostało?

Nie przedstawia się cała sprawa tak po prostu i nie będzie Polska kształtowana realnie w myśl tych frazesów, od których huza dzisiaj wiecie akademickie. Nie będą realizować swoich dzisiejszych hasel w tej samej postaci sami ich głosiciele, gdy dojrza. Skutki, zamierzone przez wychowawców, przynosić tylko dobre wychowanie: że natomiast wychowanie dale rezultaty wręcz przeciwnie.

I nie trzeba też hasel młodzieży traktować jako tajemniczego i nieprzewidywalnego tabu, wobec któ-

rego można tylko broń złoć, jak czyni to p. Mackiewicz, a za nim inni, jakby nie wierząc w ideową własność i ich samych choć atrakcyjną.

Bo po pierwsze, młodzież ma zaawże wychowawców i ideologię, jeśli trzeba, oceniać zawsze w związku z problemami tych wychowawców. A powtórze, jeśli wierzy się w swoje własne poglądy i dąży się do ich rozpowszechnienia w ogóle, nie rozumie dlaczego działanie to miaoby się z zatrzymywać na granicy jakie goś wieku.

Naród tworzy całość, a młodzież jest organiczną częścią tej całości. I młodzież — wbrew modnej teorii p. Cata — raczej niż wytwarza własne, chłonie łatwo cudze idee.

Na koniec krótka charakterystyka sytuacji dzisiejszego pokolenia młodzieży przez porównanie.

Młodzież dzisiejsza jest — jakby — wychowywana przez dziadków, co, gdy rodzice są bardzo zaćci, zdarza się wcale często, ale nie daje, jak wiadomo, wyników dobrych. Dziadkowie rozpuszczają zwykłe swoje wnuki i przestająle oraz nie życiowe im szepczą poglądy.

Zas o wiele latwiej im to przychoć, że istnieje pewnego rodzaju podobieństwo między psychologią najstarszego i najmłodszego pokolenia: w obu wypadkach stosunek do rzeczywistości jest dość odległy, a ideałom raczej abstraktywny, niż realizatorski.

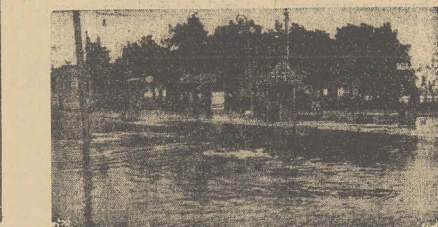
Daje się to we znaki zwłaszcza, gdy chodzi o idee polityczne. Idea polityczna, jaka kobieta, jest dla dziadków zarówno jak dla wnuków czymś niezupełnie realnym. Dla dwuch zamierzająca przeszłością, a dla dwuch przeszłością zbwt doskonała, do której oderwanemu obrazu młodość rozpala swoje serce. Nigdy tego ideału w życiu nie napotka.

Zbyt długotrwałe marzenia platonizujące nie wychodzą na zdrowie, zarówno w młodości jak i w polityce. Lecz nie dziadkom szkodzi to, jeno wychowywanym przez nich w ukom.

Tak rodzą się nacjonalistyczne utopie dzisiejszej młodzieży, stojące na przeszkodzie rozwojowi zdrowego, realizatorskiego ruchu narodowego.

ZDZISLAW STAHL

Powódł w Salonikach

NOWOŚCI WIOSENNE

KOSZULE
KRAWATY
KAPELUSZE
TRYKOTAŻE

REKAWICZKI

I. T. P.

po cenach niskich
poleca

Wacław

Czarnecki

Lwów

HETMAŃSKA 6

Tel. 108-70

*) Może by nam też p. Cat podał historię, Surowego Karola, przebiegającego, wziętowego, liberyńskiego anty „Antima chiewela” stałe się potym na tronie wielkim Machiawelem swego stulecia.

KAPELUSZE Ceny najniższe Ch. Stadler Włók — Jagiellońska 15

Odroczenie Wystawy Paryskiej?

Rząd Bluma przed poważnymi trudnościami

Paryż, 14. 4. (Tel. wł.) Sprawa terminu otwarcia wystawy paryskiej wysunęła się w tej chwili na czoło wszystkich zagadnień.

W ministerstwie handlu odbyła się konferencja z udziałem min. Bastida, gen. komisarza wystawy p. Labbe, jego najbliższych współpracowników oraz szereg wyższych urzędników. P. Labbe poinformował min. Bastida, że na skutek opóźnień i trudności, na jakie napotykała praca na rusztowaniach wystawy, otwarcie jej, które miało nastąpić 3 maja, będzie musiało być odroczone. Szereg dzienników donosi, jakoby p. Labbe zaproponował min. Bastidowi wystawę do 23 maja.

Wiadomość ta wywołała duże wrażenie, ponieważ premier Blum swego czasu interweniował oświadczyć wobec robotników, zaznaczając, iż punktualne otwarcie wystawy stanowi punkt honoru „frontu ludowego”. Jednocześnie prasa przoradzała wobec ataków opozycji zapewnienie, iż otwarcie wystawy odbędzie się bezwzględnie w pierwszych dniach maja.

Ponieważ sprawa terminu otwarcia wystawy przekroczyła ramy zagadnienia ściśle technicznego, nabierając charakteru politycznego, konferencja u min. Bastida nie mogła definitywnie rozstrzygnąć tego zagadnienia. Min. Bastid, po zakończeniu obrad, oświadczył dziennikarzom, iż jakkolwiek informacje o odroczeniu wystawy do 23 maja nie są ścisłe, to jednak termin otwarcia

twarcia wystawy jest już faktem dokonany. Sprawa ta będzie zdecydowana prawdopodobnie na najbliższym posiedzeniu rady ministrów.

W kołach gospodarczych Paryża chciano powiżać termin otwarcia wystawy z uroczystościami koronacyjnymi w Londynie, tak, aby turysci z dominiów angielskich, po zakończeniu uroczystości koronacyjnych (12—17 maja), mogli bezpośrednio przybyć do Paryża.

Tymczasem, w razie odroczenia otwarcia wystawy do końca maja, możnaby trzewić utratę kilkunastu tysięcy turystów.

Paryż, 14. 4. (Tel. wł.) Dziś po południu standardy, opatrzone godłami „frontu ludowego”, zwisające z kolumn wielkiej bramy, prowadzące na wystawę na placu Alma, zostały przejęte robotników w obecności szefa policji.

Polska Komedia Muzyczna

Dziś premiera w kinoteatrze „Apollo”

50 okęgów miejskich O. Z. N. ukonstytuuje się wkrótce

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.) Akcja organizacyjna Obozu Zjednoczenia Narodowego zataca coraz szersze kęgi, obejmując swoim zasięgiem coraz większe polacie kraju.

Organizacja miejska O. Z. N. ukonstytuowała dotychczas 9 okęgów: warszawski, łódzki, częstochowski, kaliski, gđynski, łwowski, tarnopolski, stanisławowski i lubelski.

Przewidywanej organizacji miejskiej O. Z. N. projektuje utworzenie ogółem 50 okęgów, które obejmą zasięgiem swojej działalności całą Polskę.

W najbliższym czasie odbędzie się dalsze zebrania organizacyjnej organizacji miejskiej O. Z. N. w następujących miastach:

- 19. kwietnia r. b. — Wilno
- 24. kwietnia r. b. — Toruń
- 24. kwietnia r. b. — Piotrków
- 25. kwietnia r. b. — Grudziądz
- 25. kwietnia r. b. — Choinice

Na zebraniu nie wyjądz w Warszawie delegaci przewidywanego ogólnego zjazdu miejskiej O. Z. N.

Zjazd Izby Rzemieślniczych przeciw wysokim cenom surowcowym

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.) W dn. 10 i 11 bm. odbył się w Warszawie zjazd delegatów Izby Rzemieślniczych, na którym omówiono szereg spraw aktualnych. Zebranie stwierdziło, że poprawa koniunktury w warsztatach rzemieślniczych na stopie stępnokowo powoli, a główną przeskądę zebrani widzi w niej uzasadnione często zwżżenie cen surowców i półfabrykatów.

Jednymślnie stwierdzono, że pier wszym warunkiem poprawy koniunktury jest utrzymanie cen na poziomie przedmłnikowym, czego wyrazem

razem była znana uchwała w sprawie zwżżki cen.

Przy tej sposobności zwrócono uwagę, na konieczność usprawnienia zakupów surowców i półfabrykatów przez warsztaty rzemieślnicze drogą umożliwienia im tych zakupów z pierwszych źródeł.

Powołana komisja ma w najkrótszym czasie ustalić wytyczne polityki kredytowej w odniesieniu do warsztatów rzemieślniczych oraz ma zająć się problemem usprawnienia sposobów rozprawdzania kredytów.

Jakich cen potrzeba rolnictwu?

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.) W dn. 13 bm. odbył się w Warszawie kolejny zjazd dyrektorów lasów państwowych, Przedmiotem prac zjazdu, poza omówieniem zagadnień bieżących i spraw budżetowych, była kwestia konania przez Lasy Państwowe uchwały Rady Ministrów odnośnie zahamowania zwżżki cen drewna na rynku krajowym.

Przy omawianiu akcji obniżki cen

że i cena artykułów rolnych, dostarczanych rolnikom, musi być dopasowana do zwżżki cen drewna. Zbyt szybka i wielka zwżżka cen drewna musiała by doprowadzić do przesunięcia zakupów budulca na okres późniejszy i znacznie opóźniłaby większe inwestycje budowlane, co jest, oczywiście, niewskazane i czego należy unikać.

Zgon wybitnego uczonego

Kraków, 14. 4. (Tel. wł.) Dziś rano zmarł w Krakowie w 78-ym roku życia znakomity polski uczyony, senior polskich prehistoryków, prof. dr. Włodzimierz Demytrjiewicz, członek czynny Polskiej Akademii Umiejętności, emerytowany profesor U. J., członek wielu naukowych towarzystw polskich i zagranicznych.

Zmarły odznaczony był m. in. krzyżem komandorskim Orderu Odrodzenia Polski i złotym Krzyżem Zasługi. Pogrzeb zmarłego uczonego odbędzie się w Krakowie na cmentarzu rakowickim w piątek 16 b. m. po południu.

Z powodu zgonu śp. prof. dr. Włodzimierza Demytrjewicza z gmacz Polskiej Akademii Umiejętności i Uniwersytetu Jagiellońskiego powiewają żałobne chorągwie.

Przed walnym zjazdem dziennikarzy

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.) Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął w dniu 14 b. m. prezesa Związku Dziennikarzy R. P., plk. M. Szczyńskiego, który w imieniu przewidywanego zjazdu zaprosił Pana Premiera na walny zjazd Związku Dziennikarzy R. P. w dniu 18 b. m.

Rzym przygotowuje się do Wystawy Światowej

Rzym, 14. 4. (Tel. wł.) 21 kwietnia r. odbędzie się tu ceremonia inauguracji prac na terenach przyszłej wystawy światowej, która odbędzie się w r. 1941. Ceremonia mieć będzie charakter symboliczny, na centralnym placu wystawy posadzona zostanie pinia śródziemnomorska.

Samolot dla największej diecezji na świecie

Nowy Jork, 14. 4. (PAT) Przysłał do Nowego Jorku, celem zakupienia samolotu, biskup największej rzymskokatolickiej diecezji na świecie mgr. Fallaise (diecezja jego, obejmuje całą północną i zachodnią Kanadę, rozciąga się na przestrzeni 600.000 mil kwadratowych). Mgr. Fallaise kupił samolot, mogący przewozić pięciu podróżnych i 1300 funtów ładunku. Maszyną taką wielką okazała się niezbędna nie tylko ze względu na olbrzymie odległości, ale także dlatego, aby móc szybko dowozić do szpitali tak chorych jak i lekarstwa.

ZE SREBRNEGO EKRANU

„Nie wierz mężczyźnie” (PALACE)

Świetna komedia z doskonałymi typami duu reporterów amerykańskich, rozkrapyszonej milionerki i czarnymi postaciami spiegiw, wykradających plany fortu angielskich. Rodaj komizmu na wysokim poziomie, wdzięku dodaje groteska bardzo subtelna.

Sytuacje zmienia się kalejdoskopowo, od wytwornych, hoteli Londynu, przez pejzaż Francji, Paryż, Fontainebleau i Riviere.

Joan Crawford, Clark Gable, a zwłaszcza nieporównany Franchot Tone, to wspaniała trójka aktorów i świetnie skomponowana niebanalna sytuacja i scenariusz.

Przy tym doborowo uzupełnienie.

WYTWORZĄ PAN

kupuje wełny HURTOWNI TEKSTYLNEJ WŁÓK RYNEK 30

Wyrok na oskarżonych o zabicia w Mińsku Maz.

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.) W sądzie okręgowym w Warszawie odbyła się dzisiaj rozprawa przeciwko 10 oskarżonym o zabicia antyzydowskie w Mińsku Mazowieckim w dn. 4 czerwca 1936 r. Wszyscy podsądni oskarżeni byli z art. 163 k.k.

Po całonocnym rozprawie o g. 18-tej zapadł wyrok — mocą którego skazani zostali: Józef Ruz, Kazimierz Budek, Czesław Olszowski, Stanisław Wasiażkówna na 6 miesięcy więzienia, Józef Polkowski (małoltni) na 6 miesięcy domu poprawy z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata i oddanie go pod dozór ok. 4, Marian Swietochowski, Józef Kwiecz, Jan Wilk, Bolesław Sitnicz i Bolesław Pustosz — zostali uniewinnieni.

Niemcy zarzucają Watykanowi ...podburzanie ludności

Rzym, 14. 4. (Tel. wł.). Tutajże koła informują, że protest niemiecki przeciw encyklice papieskiej, dotyczącej położenia Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej został sekretariatowi stanu w Watykanie przez ambasadora niemieckiego w dniu 12 bm.

Protest ma głosić, że konkordat został naruszony przez Watykan, któremu rząd niemiecki zarzuca, iż za pośrednictwem encykliki z 14 marca wzniósł podburzenie ludności katolickiej przeciw rządowi niemieckiemu. Ponadto rząd niemiecki dopatruje się naruszenia konkordatu w fakcie, że encyklika zwraca się do całego świata chrześcijańskiego w sprawach, które powinny być przedmiotem bezpośrednich stosunków pomiędzy Waty-

kaniem a Rządem niemieckim. Treść noty nie została urzędowo podana do wiadomości.

Promocja oficerska w Szkole Podchorążych Saperów

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.). Dziś w szkole podchorążych saperów odbyła się uroczysta promocja absolwentów szkoły.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz wojewódzkiej, gen. M. Dąbrowskim i gen. Kolański-Szrednickim na czele. Uroczystość nabożeństwo polowe odbył na stadionie szkoły ks. biskup polowy P. Pawliński. Po nabożeństwie gen. Dąbrowski w imieniu Pana Prezydenta R.P. dokonał promocji absolwentów szkoły na

Ryga, 14. 4. (Tel. wł.). Z Kowna donoszą: Na odbytych ostatnio zjeździe inspektorów litewskich szkół powszechnych, minister oświaty

podporuczników. Następnie odbyła się defilada.

Po defiladzie gen. Dąbrowski wręczył w imieniu Pana Prezydenta R.P. szablę prymusową szkole Michałowi Sobolewskiemu oraz wszystkim absolwentom patentu nominacyjne.

W przedziędłych nominacji absolwenci szkoły złożyli wieńce na grobie Nieznanego Żołnierza i pod pomnikiem Poległego Saperów.

W dn. 6 kwietnia absolwenci szkoły udali się do Krakowa, gdzie złożyli hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego na

Tonkunas wygłosił przemówienie. W którym zwrócił uwagę na trudności litewskich nauczycieli i inspektorów szkolnych prześladowania Polaków w większych skupieniach ludności polskiej w Litwie.

Minister dał zebrany wyrażenie do zrozumienia, iż nie potrzebuje oni krepować się w wyborze środków w tej akcji. Odnosny ustęp z przemówienia ministra Tonkunas brzmi: „Mam na myśli te okoliczności, gdzie litewskie uświadomienie narodowe jeszcze nie ożyło. Sądzę, iż w takich wypadkach dużo zależy od nauczycieli i inspektorów i nie ma potrzeby wliczać tych środków, jakimi nauczyciel i inspektor powinni się posługiwać. Pragnę jedynie zwrócić uwagę, aby okoliczności te znajdowały się pod szczególną opieką państwa i aby każdy z was myślał o należyte uczynić, by te „obce rdze” uśmiał z ciała litewskiego”.

Złoto Banku Polskiego

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.). W ciągu pierwszej dekady kwietnia zapas złota w Banku Polskim wzniósł się o 9,8 mln. zł. do 406,7 mln. zł., a stan posiadania zagranicznych i dewiz zwiększył się o 0,1 do 35,5 mln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 7,8 mln. do 47,9 mln. zł. Pozycja „inne aktywa” zwiększyła się o 1,2 mln. do 215,0 mln. zł.; pozycja zaś „inne pasywa” uległa zmniejszeniu o 2,2 mln. do 242,0 mln. zł. Natomiast płatne zobowiązania obniżyły się o 1,5 mln. do 241,0 mln.

Obieg biletów bankowych w wyniku wyciegi omówionych zmian spadł o 25,8 mln. do 97,8 mln. zł. Pokrycie złota tem wynosi 36,48 procent. Stopy procentowa 5 proc.; stopa od pożyczek zastawnych 6 proc.

Olbrzymi wzrost handlu Polski z zagranicą

Warszawa, 14. 4. (Tel. wł. — s. b.). W dwóch pierwszych miesiącach r. b. daje się zauważyć dalszy wzrost eksportu towarów polskich do krajów zagranicznych, który już dość wyraźnie zaznaczył się w r. 1936. Wartość eksportu towarów do tych krajów wzrosła się w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego o ok. 85 proc. i wyniosła 37,700 tys. zł.

Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W. M. Gdań-

ska przedstawiał się w marcu r. b. według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, następująco: przywóz 729,747 ton, wartości 106,637 tys. zł.; wywóz 1.214.930 ton, wartości 107,841 tys. zł.; dodatnie saldo w marcu r. b. wyniosło 1.184 tys. złotych.

W porównaniu z lutym r. b. handel zagraniczny w marcu wykazał olbrzymi wzrost, gdyż przywóz zwiększył się o 25,136 tys. zł., wywóz zaś wzrósł o 15,565 tys. zł.

ZŁOZ OFIARĘ NA LOTNICIWO

NOWY HOTEL EUROPEJSKI

w Łwowie, plac Mariacki 4
(w centrum miasta)

NOWOCZESNY KOMFORT. — POKOJE Z ŁAZIENKAMI. — BIEŻĄCA CIEPŁA I ZIMNA WODA. — CENTRALNE OGRZEWANIE. — WINDA TELEFONY POKOJOWE. — OBSZERNY HALL

CENY UMIARKOWANE

Koszmarne mogiłki ofiar fabrykantki aniołków

(a) Przed kilku tygodniami aresztowano fabrykantkę Annę Charczyńską, zamieszkałą przy ul. Łwowskiej 101 w Zamąstynowie, pod zarzutem uśmiercania niemowląt, oddawanych jej na wychowanie przez matki, które przegrały się w ten sposób pozbrydzieć dzieci, pochodzących z nieślubnych swych związków. Dzieci te nie długo pozostawały pod opieką fabrykantki, włączając się po ich śmierci po całym terenie województwa i wnet przenosiły na tamten świat wśród zagadkowych a podejrzanych okoliczności. W związku z aresztowaniem Anny Charczyńskiej czyż piono poszukiwania za jej mężem Bronisławem Charczyńskim, fabrykantem wódek, a czy o niedawno przetrwanym w Dziubkach, w powiecie żółkiewskim, porównawczo zostali w dalszym ciągu energiczne dochodzenia, które zamknięte w nieraz więcej fazy w dniu wczorajszym, dnia ponurzy obraz kryminalnego procederu, uprawianego przez Annę Charczyńską.

Charczyńska od r. 1931 pobierała nieślubne dzieci na wychowanie. Jednym z pierwszych było dziecko służącej Stefani Siemskiej, które skłamała „choroby żółdkowej” — dziwnym zbiegiem wszystkich te dzieci umierały na „choroby żółdkową” — zmarło 4 listopada 1931 r. w Jamblichu koło Brzozowa i pochowane zostało na cmentarzu w Dydnii.

Wśród podobnie podejrzanym okoliczności pod „opieką” Charczyńskiej zmarł syn Marii Fredysiewicz z Hordina, Bolesław, który zakażony był 5 czerwca 1935 w Mszanie pod Konwencykami.

Dziś jest jeszcze szereg „dzieci” zmarłych wśród podobnych okoliczności w czasie włości tej nalogowej fabrykantki.

Michalina Turczyńskówna, służąca, zajęta we Łwowie, oddała na wychowanie Charczyńskiej córkę swą Marię, której wieści nie obchodziły, dziecko bowiem zmarło 4 lipca 1933 w Czerniew koło Strypa. Po dobowy los spotkał Stanisława Sembera, córkę służącej, zmarła po sześciu tygodniach życia w Kurmichach koło Jaworowa.

Piąta ofiara fabrykantki była Janina Szulkan, 5-miesięczna córka Katarzyny, służącej we Łwowie, pochowana na cmentarzu w Świątowie w pow. sokalskim.

Szóstą dziecko, Janina, córka nieznanego — nazwiiska matki, zmarła w lipcu 1933 w Podorzech koło Doliny. Nieznanem jest miejsce wiecznego spoczynku Kazimierzy, córki służącej Marii Wojtanowicz (ul. Żródlana 30), podobnie jak i Ireny, córki służącej N. Zegulw.

Charczyńska, licząca 37 lat, została aresztowana w dniu 4 marca br. a dalsze dochodzenia niewątpliwie w najbliższych sposobach naświetli jej „wychowawca” opiekę — znaczną szereg dziecięcych mogilek, rozsianych po całym województwie.

Ogólno-polski Zjazd Delegatów Związku Pań Domu we Łwowie

W dniu wczorajszym rozpoczęły się we Łwowie obrady Ogólnopolskiego Zjazdu Delegatów Związku Pań Domu. Po uroczystym nabożeństwie w Bazylice Archidiecejalnej około 500 delegatów z całej Polski zgromadziło się w sali obrad, w której 1218 Katuszu, gdzie nastąpiło uroczyste zwołanie zjazdu w obecności reprezentantów władz państwowych i samorządowych z pp. wojewodami Belina-Praszkowskim i dr. Alfredem Bilińskim, prezydentem miasta dr. St. Ostrowskim, starostą grodzkim Porebskim na czele.

Zjazd zgaliła przewodnicząca Związku Pań Domu p. Iza Mandukowa z Warszawy, podkreślając moment obrad zjazdu w miejsce o tak wielkim znaczeniu państwowym jak Łwów, witała wszystkich zebranych przedstawicieli władz oraz delegatów 60 Oddziałów prowincjonalnych Związku Pań Domu z całego Państwa. Odpowiednia hymn związkowy, po czym zjazd uchwalił wysłać telegramy hołdujące do Pani Prezydentowej Mościckiej, Marszałkowej Piłsudskiej, Marszałkowej Śmigłowej, po czym przewodnicząca Oddziału lwowskiego Z. Weiglówna powitała wszystkie delegatki. Z kolei

odczytano telegramy z życzeniami pomysłnych obrad.

Przemówienia powitalne wygłosili: prezydent miasta dr. Ostrowski, gen. Rębowiczowa, nac. Kuratorium Zagajewski, dr. Dewechy, inż. Ciechanowski, p. M. Zygmuntka, p. Solowiowa, p. Polakowa, dr. Lepsiński i prezes Pfau.

Do przedyskutowania zjazdu powołano: p. Marię Barłową, organizatorkę zjazdu dr. Helenę Grucową i p. H. Wojską ze Lwowa, oraz z Warszawy: pp. M. Chmielińską i L. Bormanową.

Pogotowie armii brytyjskiej w Indiach

New Delhi, 14. 4. (PAT) Przegląd nowości do rozpoczęcia energicznej kampanii przeciw fakrowi Ipi dobiegająca końca. Ostatnie przesunięcia wojsk w kierunku Waziristanu zgromadziły tam 4 brygady piechoty w sile 35 tysięcy bagnetów. Jako uzupełnienie tych sił przydzielone zostały dwie eskadry lotnicze z Miramshah i z Manzan.

Następny program kina „Kopernik”

PENSJONATY

KOŁDRY — MATERACE
PRZESCIERADŁA
KOPERTY
WIELKI WYBÓR!

WŁASNEGO WYROBU KOŁDRY — MATERACE

PODUSZKI PIERZANE

KOMPLETNE WYPRAWY ŚLUBNE

poleca A. PIETRUSZEWSKI (dawniej 1811 Koralnicka 5)
ŁWÓW, HALICKA 20 — Telefon 213-33

KAPY-FIRANKI-CHODNIKI

Płótna — Ręczniki — Obrusy
Sierkli

GOTOWE PRZESCIERADŁA, POSZEWKI

DARMO WYSYŁAMY CENNIKI

Cudowna podróż naokoło świata bez paszportu i rewizji celnej

W podróż tę będą się mogli udać nieliczni wybrańcy losu, którzy począwszy już od połowy maja tego roku, dotrą do Paryża. Sądzą jednak, że ze względu na ciężkie czasy liczba tych szczęśliwców będzie bardzo ograniczona, nawet pomimo tanich wydatków popularnych, organizowanych przez różne instytucje w porozumieniu z biurem podróży. Tym niemniej, zainteresowanie tegoroczną wystawą paryską będzie ogromne. Wszędzie, gdzie każdy przejaw zbiorowej witalności ludzkości w imię kultury i rozwoju cywilizacji i postępu techniki budzi żywy odzew — w każdym środowisku i w każdym narodzie, Paryż ma już piękną tradycję poprzednich wystaw — a obecna zapowiada się pod każdym względem imponująco. I dziś już zagadnienie wystawy paryskiej nie schodzi ze szpalt prasy francuskiej, zwłaszcza ilustrowanej tygodnik przynosi nam ciekawe opisy i piękne zdjęcia.

Oto garść ciekawych informacji i szczegółów, które może zainteresują tych zwłaszcza, którzy sobie nie leżą z ciekawością przejechać, nie będą mogli pozwolić, już zaraz po przekroczeniu bram terenu wystawowego rozpocząć na dalekie odcinki turystów ową cudowną podróż „bez paszportu i rewizji celnych”. To brzmi canajnie! zachęcająco! Podróż z Europy do Ameryki i z Afryki do Australii, Morza z naszego ziemskiego globu za naszą ziemią, jak za dotychczasową różnicą czarnością i w cudowne ogrody i kwiaty, które stają się piękną ozdobą dla wystawy. Aby podzielić kraje i kontynenty wystawczych wód Sekwany na odcinki między mostem Passy i małą katedrą Billy. Geografia rzuci się na to osłup w ramiona kapryśnej fantazji. Niemcy będą graniczyli z Urugwajem, Norwegia z Grecją, Rumunia z Japonią. Czechosłowacja w całości się nonzalnie między Amerykę, Szwecję, a na pieszą przechadzkę z Bułgarią do Meksyku wystawczy tyle czasu, ile to trzeba, aby przystać z Hattim do Australii. Tylko Włochy i Szwajcaria będą ze sobą nadal sąsiadowały i nad brzegami Sekwany.

U stóp monumentalnych schodów pierwszy pawilon po pierwszej stronie zajmuje Finlandia. Pawilon wykonany jest całkowicie z drewna czerwonej sosny, gdyż drewno jest głównym bogactwem tego kraju. Finlandia przyniosła na wystawę jedną z swoich 60,000 jezior — oczywiście to najmniej sze! Szerokie kamienne schody prowadzą do wspólnego pawilonu trzech państw bałtyckich. Jest to pawilon ze szkła i stali o konstrukcji bardzo nowoczesnej. Dekoracje wnętrza utrzymane w barwach narodowych: halli szostki ma ślany w kolorze srebrnym z niebieskimi i czarnymi ornamentami, białe ściany i czerwona podłoga zdobią szale jutowe — natomiast Litwa umieściła posrodku swój ślany wielki krzyż z czarnego drewna z wizerunkiem Chrystusa. (Nie wszyscy goście, zwiedzający wystawę będą widzieli, że krzyż ten otrzymała Litwa — bardzo już dawno temu — właśnie od Polaków).

Dalej jest stoisko Danii. Pawilon duński eksponuje cudowną porcelanę kopenhaską i wyroby ze srebra na modłę skandynawską, poza tym ciekawe eksponaty dotyczące rolnictwa, a zwłaszcza kooperatywy, wie-

skich, które w Danii stoją na bardzo wysokim poziomie.

Siam wybudował miniaturową rezydencję królewską w bar. Pan Jan nad rzeką Menam „Chaw” w Phra. Można tu będzie podziwiać egzotyczne piękno starożytności siamskich. W pobliżu bulwaru Delessert stoi piękny pawilon na model starej Hellady — to księżstwo Monaco przeniosło tu swoje o grody roślin egzotycznych z Monte Carlo, barwiąc sztuczne skały ochrą i sadząc kolekcję ciekawych kaktusów.

Widzieliśmy środkowej Austrii uświła swoje pawilon z żelaza — betonu now. Precyzyjne instrumenty, produkcja metalurgiczna, to swą drogą, ale cenniejsze jest Wiedeń bez kawiarni? To też i tu na tarasach popijać będzie można prawdziwą wiedeńską kawę, delektując się wyborem „schlagobers”.

Łuksemburg graniczy z terenem Komitetu Ziemi Izraela, gdzie testujemy się wysiłek tej śmiałości inicjatywy. Rumunia zbudowała na stokach o grodu Trocadero majestajstyczny pawilon, który zadowoli najwybredniejszych.

Za szerokim kwiatnikiem jasna wieś soła fasada pawilonu węgierskiego, zdobnego w motywach ludowe. W obu pawilonach będą przyszyły orkiestry cyrkusowe.

Dalej różowe, jak pióra flemingów, dwa pawilony egipskie: eksponaty cywilizacji przed 5000—6000 lat!

Poityny pawilon sowiecki, ożdobiony gigantyczną rzeźbą — wielki po-

pi akcji socjalnej, przemysłowej i rolnej.

Naprzeciwko również potężny gmach pawilon Hiszpanii. Rzeźby, rytymy jasno kromowego kamienia pochodzącego z południowych Niemiec. Główną fasadę tworzy wieża 54 m, złożona z 10 kolumn — na szczyście orzeł z brązu.

O sto metrów od nowego mostu Jenu na Sekwanie Portugalia zastawiała się średniowiecznym „rabello” statkiem o jednym żaglu z długim sterem (baczność amatorzy polski) na rybaków. Nie szczepie posąg zwycięstwa, w kąsie doskonałymi konserwami portugalskimi.

Z Niemcami sąsiaduje Urugwaj — piękny pawilon nieżył oczu wdziękiem i pogodą — wnętrze zarazem pouczające i egzotyczne.

Wspaniały pawilon polski zbudowany jest w kształcie wieży z portyku, wsparty na orłach z brązu. Na szczyście posąg zwycięstwa z białym orłem, zrzuwającym się do lotu.

Dalej pawilon hiszpański — na drugim piętrze pawilon katolicki pontyfikałny, który po raz pierwszy wywyższa swą flagę na wystawie światowej.

Pawilon holenderski z pięknym akwariem, ultra — moderny, pawilon Argentyny i nadier skosów, ale piękny w linii pawilon Jugosławii zamkają grupę państw położonych po prawym brzegu Sekwany. Na lewy brzeg Sekwany przeprowadzamy się innym razem!

Książka dobra i zła

Książka dobra oprócz wartości tekstu posiadać powinna odpowiednią szatę zewnętrzną. Króć czonek hał monowalowy powinien z ilustracją i cna książkę winna być umiarkowana, do stopnia dla środowiska, dla którego jest przeznaczona.

Dobra książka spełnia swą rolę za służenie w ośrodku Polsce. Jest podnieta i pokarmem dla społeczeństwa, instrumentem pracy, podnietą dla szkół, lekturą dla młodzieży, teoretycznym uzupełnieniem w pracy zawodowej i wreszcie ciekawym katalizatorem, które ma być ucząc, a nie kłopotliwym historią, która, budząc miłość dla własnego państwa i potęgując poczucie godności, wartości i znaczenia narodu.

Kiedy przeglądamy stronicę pism zagranicznych, poświęconych książce, o garma na podziw nad wielkim wysiłkiem w jednolitej akcji całego narodu nad spotęgowaniem czytelnictwa i popierania ruchu wydawniczego. Ile inicjatyw, pomysłów, ruchomych wystaw, wykreśłów, zestawień, porównań — praca w mieście, na wsi i we wszystkich ośrodkach zrzeszeń. Propaganda, plakaty, radio, kino, odczyty — słowem: wielki, twórczy wysiłek, mający na celu spotęgowanie wartości duchowych narodu.

Książka za szczytą spustoszenie i zażęt w umysłach czytelników: zalewa rynek księgarski, wypełnia wypróżnione i ruguje książki dobre.

Są dobrzy autorzy, w lichych tłumaczeniach, Książki grube i drukowane na najłżejszym papierze, a że przy tym bardzo tanie, nie utnuwco, że znajduję zdezorientowanych nabywców.

Za mało mamy dzieł z historii, literatury, sztuki, kultury, ludownictwa i innych działów wiedzy, za dużo ile tłumaczonej, i jeszcze gorzej wydanej literatury. Są anoniemowi wydawcy, nie związani z tradycją, ani nie przestrzegający dobrych obyczajów w księgarstwie, a mają tylko dobrane, materialne korzyści na względzie i produkują masowo tandetę wydawniczą, ku wielkiej szkodzi polskiego autora i polskiego wydawcy.

Wszystko to odbywa się na rachunek najlepszych wydawców polskich, których się poddaje surowej krytyce, którzy nie wspólnego nie mają z akcją zamieszczenia rynku księgarskiego. Trudno jednak walczyć z anonimem, trudno ujawnić nazwiska i pociągnąć ukrytych sprawców tej tandety pod sąd opinii publicznej za obniżanie poziomu wydawnictw polskich.

Najlepiej z tych złych książek znajdujemy w licznie powstałych ostatnich czasach wypróżniałach. Na podobieństwo istniejącej ustawy, każdy może otworzyć wypróżniałce, kwalifikacje zawodowe, cenzus naukowy, nienaganą moralność — wszystko to nie jest obowiązujące.

Wypróżniałce takie są przepłacone tłumaczeniami, ale trudno często dostać książki Śkieniwicka, Prusa, Żeromskiego, Reymonta, Wyspiańskiego i innych wybitnych autorów, tłumaczone natomiast są w komplecie i po kilka egzemplarzy.

Czy wybór dzieł dla wypróżniałczni uzależnia się tylko od wysokich tłumaczeń na tandecie wydawniczej, czy też brak należytym i szczerze naukowej literatury i przygotowania do zawodu?

Statystyka druków 1935 r. STATYSTYKA POLSKA. SERIA C. ZESZYT 53.

Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego ukazał się zeszyt 53 Statystyki Polskiej, serii C, p. t. Statystyka druków 1935. Dane, zawarte w publikacji opracował Główny Urząd Statystyczny na podstawie rejestracji do konwencyj przez Bibliotekę Narodową. Obejmują one zarówno druki nieperiodyczne, jak i czasopisma. Druki nieperiodyczne są zestawione według treści, typów wydawnictw, języka, nakładów, miejsca wydania i druku, kolejności wydań oraz innych cech wydawnictwa. Czasopisma zestawiono według treści, częstotliwości wydoby-

RAGLANy angielskie PŁASZCZy impregnowane

najnowsze modele polska firma

A. WITTELS
 Łwów, ul. Rutowskiego 7 naprzeciw Katedry
 Główny w śplach, przy cenach cieżko
 Główny — Towar tylko pierwszy jakości

nia, roku założenia i miejsca wydania. Dane dla czasopisma są obłożone dwiema metodami, a mianowicie: ujęcie do liczby czasopism wychodzących w 1935 roku, który wydały choćby jeden numer w tym roku, jak również według stanu rejestru czasopism w dniu 31 grudnia 1935 roku. W ten sposób zestawione tablice, poparte danymi retrospektywnymi za lata poprzednie oraz poprzedzone uwagami wstępnymi, w których omówiono sposoby i za kres opracowania materiału, jak również układu niektórych tablic, są jedynym niezbędnym źródłem, dotyczącym produkcji piśmiennictwa w Polsce w 1935 r.

Jest jeszcze jedna kategoria najbardziej szkodliwych krzewieli słów drukowanego. To już nie chodzi o biurokratyzację beltrystykę, ale o masyw i brzozy i treści antynarodowej, antypaństwowej, lub pseudo-pulaemo-naukowej, hołdujące klętnom, kom wolnośnym i urzędziom w Z.S.R.R. Ośmieszając duchowieństwo, podważanie autorytetu i poczucia hierarchii, naginanie się z tradycji i obyczajów polskich, pochwała anarchii i zamiętu — to są już naprawdę objawy choroby umysłowej, mającej na celu zmniejszenie naszej odpowiedzialności narodowej, osłabienie uczuć religijnych, rozluźnienie węzłów rodzinnych, a wszystko to w imię rzekomego postępu.

To są trucizny duchowe, przeciw którym musimy się bronić, bo chodzi o utrzymanie zwartości moralnej społeczeństwa.

Henryk Łopieński

PAMIĘTAJ
CODZIENNIE
 o F. O. N.

Propaganda i rzecz wprost

Ogromny wyzysk obywatela w Sowietach

Jednym z głównych argumentów, stosowanych przez propagandę komunistyczną jest wyzysk, na jaki narażone są rzesze pracujące w krajach „burżuazyjnych”. Agenci Kominternu, a gąsienice broszury i ulotki komunisty cznie rozdają się szeroko na nie doła robotnika angielskiego, francuskiego, czy polskiego, wyzyskiwanego przez niesumiennej pracodawcę, obdarowanego ze skorych przysług, chwiejnego kupca prywatnego”. Argument ten niebezpieczniejszy, że częściej trudno odmówić mu słuszności. Niebezpieczny jednak również dla propagandy komunistycznej, gdyż posiadający, jak ten przysłowiowy kiej, dwa końce. Dwa fakty bowiem przemilcza nie są starannie przez Komintern. Jeden to ten, że nie ma dzisiaj państwa, w którymby rząd nie przystąpił już dawno do walki z wyzyskiem rzesz pracujących, drugi zaś to sytuacja pod tym względem w Sowietach.

W ZSSR, przecież, państwo jest jedynym pracodawcą i jedynym kupcem, wydawaloby się więc, że nie może być mowy o żadnym wyzysku, że w tak dogodnych warunkach, — nie potrzebując walczyć z chwiejnością prywatnego przedsiębiorcy, komunisty powinni być stworzyć prawdziwy raj dla robotnika. Zdawałoby się, że państwo, mając monopol na handel wszelkimi artykułami, ma możliwość dopasowywania cen do zarobków wszystkich obywateli. Tymczasem w praktyce to właśnie wydaje się być na ostatnim planie w troskach władców sowieckich.

Pouczając się pod tym względem cyfr porównawcze budżetu sowieckiego do ostatnich parę lat. Olbrzymi wzrost wydatków na „zbrojenia”, to główna charakterystyka tych cyfr. W budżecie sowieckim pozycja ta wzrosła z 2 miliarda 4207 milionów rubli w 1933 r. do 20 miliardów 1022 milionów rubli w roku bieżącym, a więc o blisko 19 miliardów! Niedługo głośno o się nad źródłem, z którego by się zaczerpnęły te zawrotne sumy. Po prostu wzięte zostały i tak już głodującym do ostatniej granicy obywatelowi, zaoszczędzone na jego najistotniejszych potrzebach. Potrzebne wpływy uzyskano przez kilkakrotne podwyższenie cen artykułów pierwszej potrzeby.

W ten sposób wpływy z monopolu na artykuły spożywcze zwiększyły się w ciągu ostatnich dwóch lat trzykrotnie — z 2 miliardów 459 milionów rubli w 1935 r. do 11 miliardów 382 milionów w b. r. — wpływy zaś z mo-

nopolu odcieżowego powiększone zostały aż sześciokrotnie. Monopol ten dawał w 1935 r. 7 miliardów 549 milionów rubli dochodu, podczas gdy na rok 1937 preliminowano 20 miliardów 387 milionów. Aby zaś nikt nie miał iluzji, że ten fenomenalny wzrost dochodu nie wpłynął bynajmniej na zwiększenie spożycia, wystarczy wspomnieć, że według oficjalnych statystyk sowieckich produkcja towarowa obu monopolów wzrosła w tym samym okresie załadowo o kilkadziesiąt procent. Zwiększone wpływy osiągnięte to więc prawie wyłącznie dzięki dotychczas nędznie niespotykanej rekordowej zwycięce cen.

Oczywiście nie ma żadnych wątpliwości, kto cierpi na tym najwięcej. Napewno nie zarabiający dobrze dobotników partyni, napewno nie opłacająca we wszystkich świeżo wytworzonych na czerwona burżuazja, ale właśnie ten sam robotnik, ten skromny pracownik, nad którego losem w krajach „burżuazyjnych” tak się litują agitatorzy komunistyczni.

Zastanawimy się bowiem na jakich to towarach głównie zarabia państwo sowieckie? Otóż za 1 kg. zboża państwo płaci 5 kop., sprzedając 1 kg. najtańszego chleba za 95 kop. Na mięsie zarabia państwo około 89 proc.,

na cukrze 85 proc. na manufakturze — gdzie dochód jest najniższy — 65 proc. Inne cyfry stoją w tym samym stosunku. Otóż ani chleb, ani mięso, ani ubranie nie są artykułami luksusowymi, od kupowania których można byłoby się powstrzymać. Robotnik sowiecki ma więc tylko dwie alternatywy — dać się wyzyskiwać, o ile stać go na to, albo umrzeć z głodu, bo niechby spróbował walczyć o poprawę swej sytuacji, niechby próbował strajkować! Strajk w państwie komunistycznym to sabotaż, a za sabotaż kula w łeb. Zresztą państwo sowieckie dobrze jest przygotowane do „argumentacji” w dyskusji z ewentualnymi żądaniami robotników. Wydatki na GUP, które wynosiły w 1931 r. — 208 milionów rubli, podniesiono w budżecie na 1937 r. do 2 miliardów 699 milionów rubli. Kalkulacja hadlowa opierała się na solidnej podstawie kulombowej.

Tak oto wygląda w praktyce humanizm państwa komunistycznego. To druga strona argumentu propagandowego o wyzysku pracownika w krajach „burżuazyjnych”. Piękne idee, szczerne hasła na eksport, na wewnętrzny użytek najskrajniejszy wyzysk.

A. D.

Brak młodych sił na P. K. P.

Skutkiem pogorszenia się koniunktury gospodarczej a w związku z tym zastąpienia przewozów osób i towarów na kolejach, przedsiębiorstwo P. K. P. był zmuszone w pierwszych latach kryzysu zwolnić większą ilość personelu próbnego.

Z biegiem lat szeregi kolejarzów nie mogły się przerzedzić, gdyż wielu wysłużonych pracowników odeszło na emeryturę. Wprawdzie w szeregi służby kolejowej powołano zwolnionych wojskowych, ale ten element przeważnie starszy sterany wojną, do bezpośredniej odpowiedzialności wykonawczej służby P. K. P. n. p. służby ruchu w zupełności się nie nadaje.

W kolejnięwce polskim a w szczególności w służbie ruchu jak to zauważył referent budżetowy Ministerstwa Komunikacji w Senacie generał Zarzycki daje się odczuwać dotkliwie brak młodych pracowników: ludzie zajmujący czci stanowiska dynamicznych ruch na stacjach I i II. klasy i na wszystkich stacjach przy głównych li-

niach, to element przeważnie starszy, który wnet powinien odejść do lasowej służby. Miejsce ich muszą zająć ludzie młodzi, których obecnie w kolejnięwce brak.

Obserwując obecny stan rzeczy na P. K. P. dochodzimy do przekonania, że na poprawę stosunków w tej dziedzinie obecnie się nie zanosi. Wprawdzie w ubiegłym roku Ministerstwo Komunikacji przyjęło kilkaset kandydatów ze średnim i wyższym wykształceniem, ale to jest mało, to jest kropla wody w morzu. — Bo pamiętajmy, że koniunktura gospodarcza się poprawia, zwiększając się przewozy w kolejnięwce szczególnie w sezonie letnim brak pracowników, czego doświadczeniem niedzielnymi ulicami wypożyczek w tym czasie.

A co nie dać Boże będzie na wypadek wojny? Czy koleje w tym stanie, w jakim jest dzisiaj da sobie radę? Wszak kolej to minimum 30 proc. sprawności amil operacji! Przedsiębiorstwo P. K. P. musi głębiej zastanowić się

nad powyższym. Należy w bieżącym roku w jesienną już dawkę byćwało utworzyć kursy aspirantów dla młodych z wykształceniem średnim: kursy te powinny być utworzone przy poszczególnych dyrekciach kolei, a pierwszeństwo w przyjęciu na nie muszą mieć synowie funkcjonariuszy P. K. P.

Nad obecnym stanem rzeczy w kolejnięwce, w myśl słowa senatora generała Zarzyckiego, Ministerstwo Komunikacji musi się głębiej zastanowić. Piękne słowa kierowników poszczególnych resortów państwowych niewiele pomogą, a do rzeczy trzeba po prostu realnie i zyciowo!

RES.

Znaczne wzmocnienie polskiego eksportu mięsnego

W dniu 10 b. m. odbyło się dorocze walne zgromadzenie członków Polskiego Związku Będzowskiego. W toku obrad stwierdzono, że dalszy olbrzymi rozwój wywozu produktów naszej hodowli zwierzęcej, które zdobyły sobie szereg nowych rynków zbytu, utrwalający się jednocześnie na dotychczasowych. W ciągu r. 1936 w czystym obrocie eksportowego Związku ku wywieli za granicę różno przetrzy mięsne w stanie na wpełi całkowicie obrobionym, jak również żywa rosnącego się gędem 1,100,000 sztukom trzody chlewniej, odczasz gdy w r. 1935 eksport ten w całkowitej swym dał tylko 808,000 sztuk.

Również i struktura samego wywozu uległa zmianie na lepsze, rok ubiegły bowiem dał znaczne zwiększenie eksportu całkowicie gotowych fabrykatów. Produkty gotowe, jak np. szynki i puszki stanowią w ub. r. 38 proc. całego wywozu, półfabrykaty i z. m. bekony i szynki zwiłkie 46 proc., podczas gdy załadowie 202 proc. przypadło na żywiec.

Wartość wywozu, skoncentrowanego w związku z 97,400,000 zł., w r. 1936 wzrosła do 149,000,000 zł.

Na uwagę zasługuje zwłaszcza dobytec rynku amerykańskiego, gdzie nasze szynki w puszkach stanowią już 97 proc. całego importu Stanów Zjednoczonych w tym dziale.

**Dwa razy daje, kto szybko daje...
Muszą o tym pamiętać ci wszyscy, którzy zadeklarowali ofiary dla bezrobotnych.
KONTO P.K.O. 70.200
„POMOC ZIMOWA”**

R. J. BAHROUEN.

KATASTROFA

Nowela

(Ciąg dalszy.)

Jean Leseur i Piotr Demay ubrani w ciepłe futrzane kombinony lotnicze zabrawszy odpowiednie przyrządy i lotnietki wskoczyli do kosza. Było na tyle szeroko i dwóch mężczyzn mogło się w nim swobodnie poruszać. Wysooko jego nie była duża i burta leżała poniżej linii biodra człowieka średniego wzrostu. Na dwóch przeciwległych ścianach kosza przypięte były małe spadochrony bojowe, wyglądające jak zwyczajne pakunki.

Leseur założył na uszy słuchawki telefoniczne i skłinał na Sternera. Tamten wydał jakiś rozkaz i w parę sekund potem balon zaczął się cicho i powoli wznosić do góry. Byli już chyba na wysokości trzydziestu a może i więcej metrów, gdy Piotr Demay przehylny się przez burtę i spojrzal w dół.

Bardzo staro musi już być wódor kiedy tak powoli się wznosimy — mruknął z niezadowolaniem. — Spójrz Jean, jak daleko nas zaniosło z dół dwadziestu, lina ma olbrzymi zwis — o-

statnie słowa wypowiedział, głosno gdyż silnie i nagle porwy wiatru gwiżdżały na linach i umocowaniach kosza zagłuszając mowę.

Jean, który wreszcie zorientował swoją mapę z leżącym pod nim terenem spojrzal na alimietr.

— Masz rację — przyznał — jest duży zwis, bo wysokomierz wskazuje pięćset metrów a dół mi telefonują, że jesteśmy na siedmiuście.

Piotr nie odpowiedział, tylko pokłusł głową i przyglądał się wspaniałej panoramie, leżącej w dół ziemi. Wznosił się coraz wyżej. Powietrze było czyste i widoczność nagoł nie zła. Dwie iście i miasteczka podobne były do zbiorowisk kolorowych głów splek; bliżej położone przypominały grupy malutkich pudełeczek. Lasy ciemnymi czarnymi i zielonymi plamami a daleko nad liniami taflą szerokiej Sekwany rozsunął się obłoki białe ściany oparów i mgieł. Nie było miejscowości tonęły w poruszu-

ających się jasnych jeziorach słonecznego światła przeciągającego się gwałtem przez ostatnie „dziury” w powłoce chmur.

Znaleźli się na wysokości tysiąca dwustu metrów. Jean Leseur podniósł przypięty mu do piersi sprężynowy mikrofon.

— Zatrzymaj! — warknął głośno do trąbki.

Balon przestał się wznosić i tylko zaczął się niepokojnie pod naporem masy powietrza, huśtać koszem na wszystkich stronach.

Demay odłożył od oszu lotnietkę.

— Do diabła z taką obserwacją — zawołał — nic nie wiada. Na linii cię same niskie chmury. Każ ściągnąć dwieście.

— Dwieście kilometrów niżej! — huknął Leseur do mikrofonu. — Widozność zła i porwy!

Ściągnięcia ich dwóch do metrów, ale okazało się, że i na tej wysokości obserwacja jest niemożliwa, bo niskich chmur było coraz więcej. Dopiero na wysokości pięćset metrów można było jako tako rozpoznać niewielkie drewniane budynki będące celem dla baterii, a leżący w odległości dziesięciu kilometrów w linii powietrznej. Piotr Demay oznaczył jego położenie na mapie i określił współrzędne.

(C. d. n.)

Wydawca: Małop. Wydawnictwo we Lwowie Sp. z ogr. odp. Redaktor odpow.: Dr. Klaudiusz Hrabyski
Drukarnia Sp. Wyd. Słowa Polskiego. Lwów. ul. Zimorowicza 15.